

СОФИЙСКИ
УНИВЕРСИТЕТ

„СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“

ОСНОВАН 1888 Г.

КАТЕДРА
АРАБИСТИКА И СЕМИТОЛОГИЯ

Специалност „Арабистика“

ФКНФ, ЦЕНТЪР ЗА ИЗТОЧНИ ЕЗИЦИ И КУЛТУРИ

www.uni-sofia.bg

Бул. „Тодор Александров“ 79, 1303 София

ТЕМИ И КОНСПЕКТ

За държавен изпит по
Арабистика
Раздел „Обществознание“

Тематичен обхват

1. Възникване на исляма. Характер и основни елементи на религиозната доктрина и нейното историческо разгръщане. Направления и секти в исляма. Роля в общественополитическия живот и културата. „Религиозни науки“. Шариат и фикх. Религия и политика.
2. Развитие на средновековната арабо-мюсюлманска държавност. „Праведните халифи“ и ранната умма. Омеяди и Абасиди. Други основни династии и центрове на мюсюлманска религиозно-политическа власт в Близкия изток, Северна Африка и Европа. Обща характеристика и основни особености. Отношения между исляма и християнството.
3. Средновековна арабо-мюсюлманска цивилизация. Същност, характерни черти и постижения. Представители. Книжовност и науки. Култура, изкуство, архитектура.
4. Класическа арабо-мюсюлманска философия. Основни течения: теология, фалсафа, суфизъм. Представители. Политическа философия, политически теории в рамките на юриспруденцията (фикх) и теории за управлението в класическия ислям.
5. Арабският свят между Средновековието и модерната епоха. Османско владичество и колониализъм. Характерни черти. Съпротива и движения за независимост. Последици.

6. Арабско национално пробуждане. Характер, основни идеи и представители. Възникване и развитие на идеята за арабска нация в модерната епоха.
 7. Реформаторско движение („Реформация“) в исляма през новото време и съвременността. Периодизация. Характер и последствия. Представители. Идейни и политически течения.
 8. Обществено-политическо развитие на съвременните арабски държави в Близкия изток. Египет, Сирия и Ливан, Йордания, Ирак, Саудитска Арабия и страните от Залива. Особености, проблеми и перспективи. Палестински проблем и блискоизточен конфликт.
 9. Обществено-политическо развитие на съвременните арабски държави в Северна Африка. Либия, Тунис, Алжир и Мароко. Особености, проблеми и перспективи.
 10. Държавнополитическа и социална структура на страните в съвременния арабски свят. Видове политически режими. Значение на религията в политическия живот на отделните държави и групи арабски страни в Близкия изток и Северна Африка.
 11. Основни международни организации в съвременния арабски и мюсюлмански свят. Проблемът за арабското единство и единението върху ислямска основа.
 12. Съвременна арабска култура. Същност, характерни черти и постижения. Представители. Традиция и модерност. Арабско изкуство. Межкултурни взаимодействия.
-

КОНСПЕКТ

Държавен изпит по Арабистика

Раздел „Обществознание“

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

1. Ислямската религиозно-политическа общност (*умма*). Доктринални и ранноислямски основи на отношенията между религия и политика.
2. „Праведни халифи“. Историческа характеристика и значение като ислямски обществено-политически идеал.
3. Умайядска династия. Обща историческа характеристика. Оценка на арабските историци и ориенталистите.
4. Абасидска династия. Обща характеристика. Периоди. Интеграция и дезинтеграция на Халифата. Тюрки в управлението на ислямската империя.
5. Религиозен авторитет и политическа власт в суннизма и шиизма. Сравнителна обща характеристика.

6. Ислямска теология и арабска философия (*фалсафа*). Особености, преплитане и противоречия. Задочният спор между Абу Хамид ал-Газали и Ибн Рушд.
 7. Арабските страни в османската епоха. Имперски и местни институции в османския религиозен и политически ред.
 8. Уаххабизъм. Идеология. Симбиоза и противоречия с управляващата династия в Саудитска Арабия. Транснационално разпространение в съвременния свят.
 9. Възникване и развитие на идеята за арабска нация. Отношения с османизма и панислямизма. Арабският национализъм и неговото значение в съвременния арабски свят: *қаўмиййа* и *ўатаниййа*.
 10. Реформаторското движение в исляма през периода от XIX в. до първата четвърт на XX в. Основни представители и техните възгледи за религията, обществото и политиката.
 11. Реформаторското движение в исляма между Първата световна война и края на петдесетте години на XX в. Основни представители, течения и техните възгледи за религията, обществото и политиката.
 12. Съвременни реформаторски течения в исляма (след началото на шейсетте години на XX в.). Основни представители, течения и техните възгледи за религията, обществото и политиката.
 13. Египет след Първата световна война. Етапи. Обществено-политическа характеристика, регионално и международно значение на страната.
 14. Сирия и Ливан след Втората световна война. Обществено-политическа характеристика и роля в международната политика. Културно значение в съвременния арабски свят.
 15. Страните от Магриба след Втората световна война. Обществено-политическа характеристика. Фактори в социалния и културния живот.
 16. Кралство Саудитска Арабия и страните от Залива. Историческа и обществено-политическа характеристика. Регионална и международна роля.
 17. Видове арабски страни от гледище на ролята на исляма в тяхната държавнополитическа и социална структура. Видове политически режими. Роля на религията.
 18. Палестински проблем и блискоизточен конфликт. Етапи. Значение за съвременния Близък изток и системата на международните отношения.
 19. Баасизмът в Сирия и Ирак. Сравнителноисторическа характеристика. Значение в съвременната история на блискоизточните общества.
 20. Ислямски фундаментализъм и ислямизъм. Салафизмът и „Мюсюлмански братя“.
-

ЛИТЕРАТУРА

1. Евстатиев, Симеон (съст.). *Ислямът. Кратък справочник*. Второ преработено издание, София: „Изток-Запад“, София, 2007.
2. Евстатиев, Симеон. *Религия и политика в арабския свят. Ислямът в обществото*. Второ преработено и допълнено издание. София: Изток-Запад, 2012.
3. Евстатиев, Симеон. *Салафизмът в Близкия изток и границите на вярата*. София: Изток-Запад, 2018.
4. Евстатиева, Галина. *Ислямът и забулването на жените в арабския свят*. София: Изток-Запад, 2016.
5. Павлович, Павел. *История и култура на Древна Арабия*, Издателство „Галеон“, София, 2008.
6. Павлович, Павел. *Подходи към изучаването на ранния ислям (VII–VIII в.). Метод и история*. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2017.
7. Пеев, Йордан. *Дом на исляма: Вярa, общество, събития*, т. I, София: Изток-Запад, 2022.
8. Пеев, Йордан. *История и философия на една религия. Ислямът – минало и настояще*. Издателство „Наука и изкуство“, София, 1985.
9. Пеев, Йордан. *Съвременният ислям*, Университетско и-во „Св. Климент Охридски“, София, 1999.
10. Cleveland, William L. *A History of the Modern Middle East*, Second Edition, Westview: Oxford, 2000.
11. *Encyclopædia of Islam*, 2nd Edition. (EI2), 12 vols. with indexes and etc., Edited by P.J. Bearman, Th. Bianquis, C.E. Bosworth, E. van Donzel and W.P. Heinrichs et al., Leiden: E. J. Brill, 1960-2005.
12. Fakhri, Majid. *A History of Islamic Philosophy*, 2nd ed., New York: Columbia University Press, 1983.
13. *Geschichte der arabischen Welt*. Unter Mitwirkung von Monika Gronke... Begr. Von Ulrich Haarman. Hrsg. von Heinz Halm. – 4., überarb. u. erw. Aufl. – München : Beck, 2001 (Beck's Historische Bibliothek).
14. Lapidus, Ira M. *A History of Islamic Societies*, Second Edition. Cambridge University Press: Cambridge, New York, 2002.

Изпитна процедура

- **Писмен държавен изпит:**
Изтеглената от два възможни билета тема по обществознание се разработва писмено на български език с резюме на арабски език.
- **Устен държавен изпит:**
Изтеглената тема от конспекта се развива устно, като в хода на дискусията могат да бъдат задавани уточняващи, насочващи и други допълнителни въпроси с цел да бъдат проверени знанията и уменията на студента.

Гр. София, март 2025 г.

/проф. д-р Симеон Евстатиев/

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ
КАТЕДРА АРАБИСТИКА И СЕМИТОЛОГИЯ
СПЕЦИАЛНОСТ АРАБИСТИКА

КОНСПЕКТ
ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
СЪВРЕМЕНЕН АРАБСКИ ЕЗИК

1. Възникване и развитие на арабския книжовен език. Арабският книжовен език като част от семитския клон на афроазиатското езиково семейство.
2. Форми на съществуване на арабския език. Разпространение на арабските диалекти.
3. Класификация на фонемите в арабския език.
4. Комбинаторни звукови промени в арабския език.
5. Развой на лексикалното значение на думата в арабския език. Разширяване и стесняване на лексикалното значение на думата. Пренос на значението на думата – матафора, метонимия, синекдоха.
6. Видове лексически групи в зависимост от смисловите връзки между думите. Синоними. Антоними. Енантиосеми. Омоними.
7. Съществително име. Граматични категории на съществителното име. Функции на падежите.
8. Прилагателно име. Видове прилагателни имена. Образуване на прилагателното име. Граматични категории на прилагателното име. Синтактични функции на прилагателното име.
9. Числително име. Видове числителни имена. Образуване и употреба на числителното име.
10. Местоимение. Видове местоимения. Показателни и относителни местоимения.
11. Глагол. Образуване. Морфологична и семантична характеристика на производните глаголи.
12. Граматични категории на глагола – време, залог, наклонение.
13. Неспрегаеми глаголни форми – причастия и отглаголно съществително.
14. Изречение с именно сказуемо – семантични, прагматични и формални аспекти.
15. Изречение с глаголно сказуемо – семантични, прагматични и формални аспекти.

16. Именна фраза – семантични и формални аспекти.
17. Подчинени изречения, въведени с относителни местоимения – семантични и формални аспекти на организацията, функции в главното изречение.
18. Подчинени изречения, въведени с подчинителни частици – семантични и формални аспекти на организацията, функции в главното изречение.
19. Подчинени изречения, въведени с конективи – семантични и формални аспекти на организацията, функции в главното изречение и текста.
20. Частици с модални, илокутивни и информационни функции.
21. Частици и конективи с тексточленящи функции.

Забележка: Въпроси 3, 4, 7-13 се отнасят до книжовната и диалектните форми на съвременния арабски език.

Л И Т Е Р А Т У Р А

1. Бадауи, Картър и Гъли: El-Said Badawi, Michael G. Carter and Adrian Gully. *Modern Written Arabic: A Comprehensive Grammar*. London and New York: Routledge.
2. Белкин, В. М. Арабская лексикология. М., 1961.
3. Габучян, Г. М. Теория артикля и проблемы арабского синтаксиса. М., 1972.
4. Гранде, Б. М. Курс арабской грамматики в сравнительно-историческом освещении. М., 1963.
5. Самсарева, П. Глаголното словообразуване в съвременния арабски книжовен език. София, 2001.
6. Халидов, А. Б. Арабский язык и арабское письмо. – В: Арабские рукописи и арабская рукописная традиция. М., 1985.
7. Хоулс: Holes, C. *Modern Arabic – Structures, Functions and Varieties*. Revised edition. Georgetown University Press, 2004.

7.03.2022 г.

Изготвили програмата:

доц. д-р Цветомира Пашова, доц. д-р Виктор Тодоров,
гл. ас. д-р Христина Чобанова, гл. ас. д-р Иван Дюлгерев

КОНСПЕКТ
ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ
ПО АРАБСКА ЛИТЕРАТУРА
ЗА БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН НА СПЕЦИАЛНОСТ АРАБИСТИКА

РАННОСРЕДНОВЕКОВНА АРАБСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Периодизация на класическата арабска литература.
2. Предислямската епоха. Обща характеристика.
3. Основни извори на предислямския лиричен епос.
4. Проблемът за автентичността на древноарабската устна поезия.
5. Старата арабска поезия като “занаят” (нормативност, “украса”, музика).
6. Традиционната арабска касида. Връзката ритуал–мит.
7. Авторите на *муаллаки*.
8. *Муаллаките* като възпроизвеждаща знакова система.
9. Поетите *мухадрами* на границата на двете епохи (преди и след исляма). Ал-Аша. Ал-Ханса. Абу Хираш.
10. Кааб ибн Зухайр. Касида на плаща. Сведенията *ахбар* за приемането на исляма от Кааб. Автентичност.
11. Политическа поезия през Умайядската епоха. Официална власт и опозиция. Ал-Кумайт. Имран ибн Хиттан. Ат-Тириммах. Ар-Рукайят.
12. Жанрът *накаид*. Причини за разцвета му при Умайядите. Жанрови особености. Ал-Фараздак. Ал-Ахтал. Джарир.
13. Хиджазка любовна лирика.
14. Целомъдрена лирика. Маджнун Лайла. Джаamil Бусайна.
15. Чувствена лирика. Умар ибн Аби Раба. Ал-Ахуас. Ал-Арджи.
16. Ранносредновековна арабска проза.

КЪСНОСРЕДНОВЕКОВНА АРАБСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Башшар ибн Бурд. Преход от бедуинство към градски модели. Еволюция на шуубизма. Зиндикизъм. Любовна лирика. Други поетически жанрове.
2. Концептуално съдържание на жанра *хамрийат*. Вино–леконравие. Вино–мъдрост. *Газал–хамр*.
3. Абу Нуас. Стихове за виното (жанрът *хамрийат*). Интертекстуалност. Ловни сцени (*тардият*). Философско-аскетична лирика (*зухдият*). Свободомислие. *Мурджиитство*.
4. Абу ал-Атахия. Философско-аскетична лирика (*зухдият*).
5. Абу Таммам и интелектуалното богатство на епохата. „Разкрасяване” и маниерност на стила.
6. Ал-Бухтури. Между бедуинството и цивилизацията. Теория на поетическите заемки и подражателството. Ал-Бухтури и Абу Таммам.
7. Ибн ар-Руми. Новата пейзажна лирика. Ибн ар-Руми като сатирик. Идеи. Стил.
8. Ибн ал-Мутаз. Политически възгледи. Изображение на абасидската действителност. Описателност. Стихове за удоволствия.
9. Ибн ал-Мутаз като теоретик. *Книга за новия стил*.
10. Художествена проза през късноабасидския период.
11. Ибн Кутайба. Ал-Джахиз. *Книга за скъперниците*.
12. Абу ат-Тайиб ал-Мутанабби. Панегирици, посветени на Сайф ад-Дауля. Сатири за евнуха Кафур. Еволюция на панегиристичното изкуство.

13. Абу ал-Аля ал-Маарри. *Искри от огниво*. Философията в поезията. *Наложителност на неналожителното* (Лузум ма ля ялзам). Идеи.
14. Ибн ал-Фарид. Личност. „Божествената” любов. Суфизмът в поезията.
15. Абасидска проза. Жанрът макама.

БИБЛИОГРАФИЯ

Основна:

- Теофанов, Цв.** *Езическата арабска поезия*. София, 1998.
- Теофанов, Цв.** *Арабската средновековна култура*. Т. 1. Контекст. Текст. Подтекст. С., 2001.
- Т. 2. Любов. Мъдрост. Вино. С., 2002.
- Теофанов, Цв.** “Канонът – единство на индивидуалности (За старата арабска поезия)”. *Годишник на Софийския университет*, т. 84, 1 и 2. 1991, с. 205–248 (първа част), с. 151–198 (втора част).
- Arabic Literature to the End of the Umayyad Period (The Cambridge History of Arabic Literature)* [Beeston, A. F. L., T. M. Johnstone, R. B. Serjeant, G. R. Smith (eds.)]. Cambridge, 1983.
- Gruendler, Beatrice.** *Medieval Arabic Praise Poetry: Ibn al-Rūmī and the Patron's Redemption*. London, 2003.
- Kennedy, Philip F.** *The Wine Song in Classical Arabic Poetry: Abū Nuwās and the Literary Tradition*. Oxford, 1997.
- Klein-Franke, Felix.** “The Ḥamāsa of Abū Tammām: Part I”. In: *Journal of Arabic Literature*, Vol. 2 (1971), pp. 13-36.
- Klein-Franke, Felix.** “The Ḥamāsa of Abū Tammām: Part II”. In: *Journal of Arabic Literature*, Vol. 3 (1972), pp. 142-178.
- Montgomery, James E.** “Abū Nuwās, The Justified Sinner?” In: *Oriens*, Vol. 39, No. 1 (2011), pp. 75-164.
- Papoutsakis, Nefeli.** “Ibn al-Mu‘tazz the Epigrammatist: Some Notes on Length and Genre of Ibn al-Mu‘tazz's Short Poems”. In: *Oriens*, Vol. 40, No. 1 (2012), pp. 97-132.
- Ouyang, Wen-chin.** *Literary Criticism in Medieval Arabic-Islamic Culture: The Making of a Tradition*. Edinburgh, 1997.
- Sperl, Stefan.** “Islamic Kingship and Arabic Panegyric Poetry in the Early 9th Century”. In: *Journal of Arabic Literature*, Vol. 8 (1977), pp. 20-35.
- Stetkevych, Suzanne Pinckney.** “Toward a Redefinition of "Badī" Poetry”. In: *Journal of Arabic Literature*, Vol. 12 (1981), pp. 1-29.
- Stetkevych, Suzanne Pinckney.** *The Poetics of Islamic Legitimacy: Myth, Gender, and Ceremony in the Classical Arabic Ode*. Indiana, 2002.
- Taheri-Iraqi, Ahmad.** *Zandaqa in the Early Abbasid Period with Special Reference to the Poetry*. Edinburgh, 1982.
- Theophanov, Tzvetan.** “Abu-l-'Atahiya and the Philosophy”. In: *Philosophy and Arts in the Islamic World: Proceedings of the 18th Congress of the Union Europeenne des Arabisants et Islamisants* (1998), p. 41-55.

Допълнителна:

- Allen, Roger M. A.** *An Introduction to Arabic Literature*. Cambridge, 2000.
- Ashtiany, Julia (ed).** *Abbasid Belles-Lettres*. Cambridge, 1990.

Gelder, G. J. H. van. *Beyond the Line: Classical Arabic Literary Critics on the Coherence and Unity of the Poem.* Leiden, 1982.

Meisami, Julie Scott. *Structure and Meaning in Medieval Arabic and Persian Poetry: Orient pearls.* London, 2003.

Ouyang, Wen-chin. *Literary Criticism in Medieval Arabic-Islamic Culture: The Making of a Tradition.* Edinburgh, 1997.

Sperl, Stefan, C. Shackle. *Qasida Poetry in Islamic Asia and Africa: Eulogy's Bounty, Meaning's Abundance.* Leiden, 1996.

Sperl, Stefan. *Mannerism in Arabic Poetry: a Structural Analysis of Selected Texts.* Cambridge, 1989.

Sumi, Akiko Motoyoshi. *Description in Classical Arabic Poetry: Wasf, Ekphrasis, and Interarts Theory.* Leiden, 2004.

Zwettler, Michael. *The Oral Tradition of Classical Arabic Poetry: Its Character and Implications.* Columbia, 1978.

НОВА АРАБСКА ЛИТЕРАТУРА

1. Възрожденска литература. Обща характеристика и времеви рамки.
2. Формиране на модерното естетическо съзнание. Културни и литературни връзки.
3. Предвестници на модерната литература. Периодика и художествен превод.
4. Основни литературни центрове през Възраждането. Египетската и сирийската школа.
5. Възрожденска поезия. Творчеството на Махмуд Сами ал-Баруди.
6. Неокласическа поезия. Основни представители: Халил Мутран, Ахмад Шауки и Хафиз Ибрахим.
7. Зараждане на драматургията. Творчеството на Марун ан-Наккаш, Ахмад Абу Халил ал-Каббани и Якуб Санну.
8. Неокласическа проза. Пътеписи и маками. Творчеството на Рифа ат-Тахтауи, Ахмад Фарис аш-Шидияк, Али Мубарак и Мухаммад ал-Мууайлихи.
9. Зараждане на романистиката. Исторически романи и синкретични произведения. Творчеството на Салим ал-Бустани, Джурджи Зайдан и Фарах Антун.

СЪВРЕМЕННА АРАБСКА ЛИТЕРАТУРА

10. Съвременната арабска литература като система. Основни жанрове и направления.
11. Поетическите сдружения в Египет: *Диуан* и *Аполо*. Творчеството на Абд ар-Рахман Шукри, Абд ал-Кадир ал-Мазини, Аббас Махмуд ал-Аккад, Ахмад Заки Абу Шади, Ибрахим Наджи и Али Махмуд Таха.
12. Египетската проза от модерен тип. Романите на Мухаммад Хусайн Хайкал и Таха Хусайн.
13. Новата новелистична школа в Египет. Творчеството на Махмуд и Мухаммад Таймур.
14. Египетска драматургия. Интелектуалният театър на Тауфик ал-Хаким.
15. Романистиката на Наджиб Махфуз. От романтизма към модернизма.
16. Ангажираната проза и критика в Египет. Творчеството на Абд ар-Рахман аш-Шаркауи и Юсуф Идрис.

17. Новата чувствителност в египетската литература. Творчеството на Джабал ал-Гитани, Юсуф ал-Каид и Суналла Ибрахим.
18. Сирийската литература през първата половина на 20 век. Романистиката на Маруф ал-Арнаут и Шакиб ал-Джабири. Новелистиката на Сами ал-Каяли, Али Хулуки и Лиян Дайрани.
19. Сирийската литература през 50-те години на 20 век. Прозата на Ханна Мина, Фарис Зарзур и Абд ас-Салям ал-Уджайли.
20. Сирийската литература от 60-те години на 20 век до днес. Поезията на Адунис и Низар ал-Каббани. Драматургията на Садалла Уанус. Прозата на Закария Тамир и Гада ас-Самман.
21. Ливанската литература през първата половина на 20 век. *Сдружение на перото* и творчеството на Джубран Халил Джубран, Илия Абу Мади и Михаил Нуайма. Прозата на Тауфик Юсуф Ауад, Марун Аббуд и Сухайл Идрис.
22. Ливанската литература от 60-те години на 20 век до днес. Поезията на Халил Хауи. Прозата на Унси ал-Хадж, Ханан аш-Шайх и Илияс Хури.
23. Палестинската литература през първата половина на 20 век. Творчеството на Халил Байдас, Махмуд Сайф ад-Дин ал-Ирани и Наджати Сидки.
24. Палестинската литература от 60-те години на 20 век до днес. Прозата на Гассан Канафани, Емил Хабиби, Джабра Ибрахим Джабра и Сахар Халифа. Поезията на Фадуа Тукан, Тауфик Зияд, Махмуд Даруиш, Муин Бсису и Самих ал-Касим.
25. Иракската литература през първата половина на 20 век. Поезията на Джаamil Сидки аз-Захауи, Маруф ар-Русафи и Мухаммад Махди ал-Джауахири. Прозата на Махмуд Ахмад ас-Сайид и Зу-н-Нун Айюб.
26. Иракската литература от втората половина на 20 век до днес. Прозата на Гаиб Туама Фарман, Фуад ат-Такарли и Мухаммад Худайр. Поезията на Бадр Шакир ас-Сайяб, Назик ал-Малаика и Абд ал-Уахаб ал-Баяти. Драматургията на Юсуф ал-Ани.
27. Алжирска литература. Новелите на Абд ал-Хамид ибн Хадука. Романите на Ат-Тахир Уаттар, Рашид Буджидра, Ал-Арадж Уасини и Абд ал-Уахаб Исауи. Франкофонската литература и творчеството на Мулуд Фираун, Мулуд Маммери и Катиб Ясин.
28. Мароканска литература. Прозата на Абд ал-Маджид ибн Джаллун, Абд ал-Карим Галляб, Мухаммад Зафзаф, Мухаммад Шукри, Мухаммад Баррада, Идрис ал-Хури и Мухаммад ал-Ашари. Франкофонската литература и творчеството на Ахмад ас-Сафрауи и Дрис Шрайби.
29. Тунизийска литература. Поезията на Ат-Тахир ал-Хаддад и Абу ал-Касим аш-Шабби. Новелите на Али ад-Дуаджи и Махмуд ал-Масади. Романите на Башир Хурайиф, Мустафа ал-Фариси, Мухаммад Салих ал-Джабири и Шукри ал-Махбут. Драматургията на Изз ад-Дин ал-Мадани. Франкофонската литература и творчеството на Албер Мемми.
30. Либийска литература. Прозата на Али Мустафа ал-Мисурати, Абдалла ал-Кууайри и Ибрахим ал-Куни. Поезията на Ахмад Рафик ал-Махдауи и Али ал-Физани. Женската литература и творчеството на Шарифа ал-Кайди, Мардия ан-Наас, Надира ал-Ауайти и Фаузия Шаляби.

31. Суданска литература. Поезията на Мухаммад ал-Махди ал-Маджзуб, Тадж ас-Сирр Хасан, Абд ар-Рахман Джили и Салах Ахмад Ибрахим. Прозата на Муауия Мухаммад Нур, Ат-Тайиб Салих, Али ал-Мак, Амир Тадж ас-Сир и Мансур ас-Сууаим. Женската литература и творчеството на Малика ад-Дар, Зайнаб Балил и Сара Хамза ал-Джак.
32. Кувейтска литература. Поезията на Халид ал-Фарадж и Фадил Халаф. Новелистиката на Фахд ад-Дуайри, Фархан Рашид ал-Фархан, Сулайман аш-Шати, Лайла ал-Усман и Сурая ал-Баксами. Драматургията на Абд ал-Азиз ас-Сари. Романите на Исмаил Фахд Исмаил, Уалид ар-Руджайб, Хамад ал-Хамад и Сауд ас-Сануси.
33. Саудитска литература. Поезията на Хамза Шихата, Мухаммад Хасан Ауад, Ахмад Салих Киндил и Тахир Замахшари. Прозата на Ахмад ас-Сибай, Абд ал-Кудус ал-Ансари и Хамид Хусайн Даманхури. Драматургията на Хусайн Сарадж. Романите на Абд ар-Рахман Муниф, Гази ал-Кусайби, Турки ал-Хамад, Абдо Хал и Мухаммад Хасан Алуан. Женската литература и творчеството на Раджа Алим и Лайла ал-Джухани.
34. Йеменска литература. Поезията на Али Мухаммад Лукман Ибрахим, Ахмад ал-Хадрани, Мухаммад Махмуд аз-Зубайри и Абд ар-Рахман Фахри. Драматургията на Саид Али Аулаки. Прозата на Хусайн Салим Басадик, Хамад Махфуз Умар, Мухаммад Абд ал-Уали и Зайд Мути Даммадж. Женската литература и творчеството на Амина Юсуф, Худа ал-Атас и Надия ал-Каукабани.

БИБЛИОГРАФИЯ

- حافظ، صبري: أفق الخطاب النقدي، القاهرة، 1996.
- حقي، يحيى: فجر القصة المصرية، القاهرة، 1976.
- حنّا، عبد الله: النهضة والاستبداد، دمشق، 1994.
- الخطيب، محمد كامل: تكوين الرواية العربية، دمشق، 1999.
- خورشي، فاروق: في الرواية العربية، بيروت، 1973.
- الربيعي، محمود: في نقد الشعر، القاهرة، 1977.
- ريحانوف، بيان: ظواهر الثقافة العربية والإسلامية. قراءات تطبيقية، إربد، 2018.
- زيدان، جرجي: تاريخ آداب اللغة العربية، القاهرة، 1983.
- شكري، غالي: شعرنا الحديث: إلى أين؟ بيروت، 1978.
- ضيف، شوقي: الأدب العربي المعاصر، القاهرة، 1976.
- عباس، إحسان: تاريخ النقد الأدبي عند العرب، بيروت، 1971.
- عز الدين، يوسف: الرواية في العراق. القاهرة، 1973.
- مليطان، عبد الله سالم: معجم القصصيين اللبيين، طرابلس، 2001.
- المنساج، سيد حامد: بانورما الرواية العربية الحديثة، القاهرة، 1980.
- هلال، محمد غنيمي: النقد الأدبي الحديث، بيروت، 1982.
- ياسن، بو علي: حقوق المرأة في الكتابة العربية منذ عصر النهضة، دمشق، 1998.

Allen, Roger. *An Introduction to Arabic Literature.* Cambridge, 2000.

Allen, Roger. *The Arabic Novel. An Historical and Critical Introduction.* Manchester, 1982.

Badawi, Muhammad (ed). *Modern Arabic Literature.* Cambridge, 1992.

- El-Enany, Rasheed.** *Naguib Mahfouz: The Pursuit of Meaning*. London & New York, 1993.
- Hafez, Sabry.** *The Genesis of Arabic Narrative Discourse. A Study in the Sociology of Modern Arabic Literature*. London, 1993.
- Meisami, Julie Scott and Starkey, Paul** (ed). *Encyclopedia of Arabic Literature*. London & New York, 1998.
- Rayhanova, Baian.** The Concept of the Hero in Modern Arabic Prose. *Middle Eastern Literatures*. Taylor & Francis Group, Vol. 9, No. 2, August, 2006, pp. 169-178.
- Rayhanova, Baian.** The Past and Present in Modern Arabic Novel. *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*. Band 154- Heft 1. Berlin, 2004, pp. 71-84.
- Rayhanova, Baian.** Mythological and Folkloric Motifs in Syrian Prose. The Short Stories of Zakariyya Tamir. *Journal of Arabic and Islamic studies*. Vol. V, 2003. Electronic version: www.uib.no/jais/v005/rayhan1/prp7pdf.
- Starkey, Paul.** *Modern Arabic Literature*. Edinburgh, 2006.
- Stehli, Ulrike.** *Die Darstellung des Oktoberkrieges von 1973 in der syrischen Erzählliteratur*. Wiesbaden, 1988.
- Walther, Wiebke.** *Kleine Geschichte der arabischen literature*. München, 2004.
- Евстатиева, Галина.** *Арабското стихосложение*. София, 2011.
- Прожогина, Светлана.** Магриб. *Франкоязычные писатели 60-70-х годов*. Москва, 1980.
- Райханова, Баян.** *Съвременна арабска проза: от неокласическото към постмодерното*. София, 2018.
- Райханова, Баян.** *Съвременни сирийски разкази*. София, 2006.

Изготвили: проф. дфн Цветан
Теофанов проф. дфн Баян Райханова

София, 2020 г.